

Jordbruksbyrån informerar

2/2023

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Jordbruksbyrån tillhör landskapsregeringens näringsavdelning. Jordbruksbyrån ansvarar för genomförandet av den del av jordbrukspolitiken som tillhör landskapets ansvar enligt självstyrelselagen

Informationstillfällen

Landskapsregeringen ordnar i maj två informationstillfällen om ersättningar och stöd som kan ansökas i vårens stödansökan.

Informationstillfällena hålls i konferensrum Sälskär (auditoriet) i lagtingsbyggnaden.

- tisdagen 2.5.2023 kl. 12.30

- tisdagen 9.5.2023 kl. 13.00

På det första informationstillfället berättar Bertel Storsved från Statens ämbetsverk om det grundläggande inkomststödet, omfördelningsinkomststödet, inkomststödet för unga jordbrukare och stödet för miljösystem. Leila Lindström från landskapsregeringen berättar om miljöersättningar, ersättning för ekologisk produktion och kompensationsersättning.

På det andra tillfället berättar Bertel Storsved och Leila Lindström om det elektroniska ansökningsförfarandet, förutsättningar för att ansöka om ersättningar och stöd, den satellitbaserade arealövervakningen och Vipumobilen. Vipumobilen är ett verktyg som alla som ansöker om EU:s jordbruksstöd kommer att behöva. Ladda ner Vipumobilen färdigt i din telefon från appbutikerna Google Play eller App Store.

Välkommen!

Temporärt kostnadsersättningsstöd för jordbruket och vattenbruket

I den första tilläggsbudgeten som landskapsregeringen sänder till lagtinget finns 1 000 000 euro för att finansiera ett temporärt kostnadsersättningsstöd för jordbruket och vattenbruket. Stödet betalas för att partiellt kompensera för konsekvenserna av höjningen av priset på gödselmedel och el. Det kommer att öppnas en ansökningsperiod för stödet då landskapsregeringen godkännt detaljerna i stödprogrammet.

Kontaktperson: Sölve Högman, tel. 018-25 275, e-post: solve.hogman@regeringen.ax

Nya webb-sidor för Arealstöd 2023-2027

Landskapsregeringen har skapat fyra nya webb-sidor för Arealstöd 2023–2027 på regeringen.ax. <https://www.regeringen.ax/naringsliv-foretagande/arealstod-2023-2027>
Det finns också egna sidor för miljöersättning: <https://www.regeringen.ax/naringsliv-foretagande/arealstod-2023-2027/miljoersattning>
ersättning för ekologisk produktion: <https://www.regeringen.ax/naringsliv-foretagande/arealstod-2023-2027/ersattning-ekologisk-produktion>
kompensationsersättning: <https://www.regeringen.ax/naringsliv-foretagande/arealstod-2023-2027/kompensationsersattning>

På sidorna kommer vi fortlöpande under våren att lägga ut information om villkoren som du måste uppfylla för att kunna få dessa ersättningar och om ansökningsförfarandet. Följ med informationen på dessa sidor.

Du hittar sidorna också genom att från regeringen.ax gå in via Menyn uppe i högra hörnet, välj Lantbruksstöd, stöd för rådgivning, avbytarstöd -> Arealstöd 2023 – 2027.

Utmönstringar och ersättande av djur

Har du ett åtagande om uppfödning av ursprungsraser? Kom då ihåg att anmäla utmönstrade djur också till landskapsregering inom 14 kalenderdagar, om djuret har ingått i ditt åtagande. Gör du anmälan för sent förkastas djuret vilket leder till sanktioner.

Om du vill ersätta det utmönstrade djuret med annat ersättningsberättigande hon- eller handjur av samma ras måste du anmäla även detta inom 14 kalenderdagar till landskapsregeringen. Tiden räknas från det att det djur som ska ersättas har utmönstrats från gården. Lämna du in din anmälan om utmönstring för sent kan det nya djuret inte tas med och det ursprungliga djuret förkastas.

Lämna i båda fallen in din anmälan skriftligen till landskapsregeringen. Lämna in bilagor vid behov. Härstamningsintyg för det ersättande djuret och en uppdaterad avelsplan för får ska lämnas in. Om det ersättande djuret ingår i den ursprungsraslista och avelsplan som du lämnade in vid stödansökan behöver du inte lämna in dessa bilagor på nytt.

Mera information om villkoren hittar du här:

https://www.regeringen.ax/sites/default/files/attachments/page/Villkor_Uppf%C3%B6dnin_g%20av%20ursprungsraser%202023.pdf

Kontaktpersoner: Thomas Svahnström, tel. 018-25 295

e-post: thomas.svahnstrom@regeringen.ax

Siv Tennström, tel. 018-25 299, e-post: siv.tennstrom@regeringen.ax

Naturbetenas markanvändningslag ändrar

Markanvändningslaget på alla basskiften som år 2022 har anmälts med vissa naturbetestyper kommer att ändra. Följande naturbetestyper berörs av ändringen:

Naturbete med höga naturvärden

Naturbete med riktade insatser

Kulturmarksbete

Övrigt naturbete (Åland)

Markanvändningslaget måste ändras på grund av att dessa naturbetestyper enligt EU:s definition inte är jordbruksmark. Markanvändningslaget kommer att ändra från Naturbeten och ängar till Annat område. Ändring görs centraliserat av Livsmedelsverket. Endast basskiftets markanvändningslag ändrar, basskiftets ersättningsduglighet påverkas inte. Landskapsregeringen har skickat ett brev till alla lantbrukare som berörs.

Kontaktperson: Thomas Svahnström, tel. 018-25 295

e-post: thomas.svahnstrom@regeringen.ax

Information från stödhandläggningen

Utbetalning av 2022 års stöd

Slutraten på ersättningen för bevarande av ursprungsraser är planerad att betalas ut i maj. När det gäller slutraterna för miljöersättningen för balanserad användning av näringsämnen, ekologisk produktion, skötsel av kulturmark, naturbeten med höga naturvärden, riktade insatser på naturbeten och extra breda skyddszoner, så kommer dessa att betalas ut i slutet av juni 2023. Slutratens andel av stödet är 15%. Då är det också planerat att den ekologiska husdjursförhöjningen samt kompensationsersättningens nationella husdjursförhöjning ska betalas ut. Andelen här är 100 procent av ersättningsbeloppet. Dessa stöd är inte beräknade ännu och syns därför inte i Vipu-programmet.

Självbedömningsblankett för kvalitetstest av åkerjord

Alla som ingått ett nytt åtagande om balanserad användning år 2021, så ska senast den 2 maj 2023 lämna in självbedömningsblanketten. Detta gäller också sådana som hade ett åtagande tidigare och i samband med det lämnat in blanketten. Testet ska göras på alla skiften som ingår i åtagandet. Har ni frågor om när ni ingått åtagande eller behöver veta ifall ni redan lämnat in blanketten, så ta bara kontakt så reder vi ut det. Lämnas inte blanketten in så sanktioneras miljöersättningen för balanserad användning av näringsämnen med 5% stödåret 2021 och 10% stödåret 2022. Blanketten hittas här: <https://www.regeringen.ax/blanketter/sjalvbedomningsblankett-kvalitetstest-2022>

Kontaktperson: Thomas Svahnström, tel. 018-25 295

e-post: thomas.svahnstrom@regeringen.ax

Gödselmedelslagen och fosforförordningen

Gödselmedelslagen som diskuterats i lagtinget nyligen rör främst producenter av gödselmedel, naturgödsel ej inberäknat, och kontrollen av tillverkning av gödselmedel. Till denna lag har Finland valt att koppla en fosforförordning då EU krävt att gödslingen av fosfor skall regleras. Gödselmedelslagen kommer att antas till hösten om allt går bra och först därefter kan fosforförordningen antas.

Här följer lite information om **förslaget** på fosforförordning:

Fosforförordningen kommer att gälla alla som vill gödsla; de som inte lyfter miljöersättningsstöd liksom de som gör det. Även ekologiska odlare behöver följa dessa regler. Från 2027 gäller reglerna även dem som gödslar grönområden.

I förordningen finns en tabell över maximigivor av fosfor enligt bördighetsklass och gröda. Förslaget är en blandning av den finska nya tabellen och de åländska reglerna från den förra miljöstödsperioden. Vi har arbetat igenom förslaget med rådgivare och tagit hänsyn till remissvar. Det som skiljer mot den finska tabellen är att vi i vårt förslag har kvar skördejustering för potatis och lök, ett stallgödselundantag, samt startgödsling i äppelodlingar. Gödslingsnivåerna är i stort samma som i Finland, likaså skördejustering för spannmål och oljeväxter.

För att kunna följa gödslingstabellen behöver man veta markens bördighetsklass och för att veta det behöver man ha markkarterat. Markkarteringen ska inte vara äldre än 10 år.

Det finns möjlighet för fosforutjämning över 5 år. När fosforförordningen antas kan man påbörja en ny utjämningsperiod, dvs man behöver inte se till åren innan. Fosforutjämning är möjlig även vid nyttjande av stallgödselundantaget men då kan man inte justera på basis av skördenivåer.

Notera igen att detta är ett förslag som inte antagits än. Tills förordningen tas i bruk är det tidigare gällande regler som bör följas.

Kontaktperson: Solve Högman, tel. 018-25 275, e-post: solve.hogman@regeringen.ax

Tina Danielsson som ansvarar för området ekologisk produktion och ekologiskt utsäde samt gödselmedel kommer att gå på föräldraledighet från den 17 april. Hennes ersättare Katarina Rehnström är på plats från 2 maj. Katarinas telefonnummer är 018-25 289 och e-post: katarina.rehnstrom@regeringen.ax. Fram till 2 maj går det bra att vända sig till Annette Loumann, tel. 018-25 273 eller Solve Högman tel. 018-25 275 vid eventuella frågor.